

Інформаційне та аналітичне забезпечення фінансових розслідувань

Каранетян О.М.

*К.е.н, доцент, доцент кафедри економічної безпеки та фінансових
розслідувань*

Тернопільський національний економічний університет

ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

Фінансовий моніторинг – це інформаційно-аналітична діяльність, яка має чітко виражений дослідницький характер. Складність, новизна і специфіка такої діяльності в органах, які здійснюють боротьбу з фінансово-економічною злочинністю потребує розроблення методологічних основ інформаційно-аналітичної діяльності.

Імперативи фінансового моніторингу лежать в основі обґрунтованої державної стратегії, яка, зокрема, передбачає: діяльність спеціально уповноваженого органу з питань фінансового моніторингу як координуючого центру, забезпечення його політичної та матеріальної незалежності; створення єдиної державної інформаційної та прозорої системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом; співробітництво з державними органами, які контролюють та регулюють діяльність суб'єктів первинного фінансового моніторингу; співробітництво з правоохоронними органами.

Недостатність наукового підґрунтя інформаційно-аналітичної діяльності в процесі фінансового моніторингу створює труднощі для аналізу фінансової системи з точки зору економічних і криміногенних наслідків її функціонування.

Результати фінансового моніторингу використовують як у ході здійснення документальних перевірок, ревізій, експертиз, попереднього розслідування, так і ході аналізу інформації з точки зору впливу явищ на стан економічної безпеки.

Проведення інформаційно-аналітичної діяльності передбачає:

- визначення впливу і проведення оцінки загроз економічної безпеки в фінансово-економічній сфері;
- моделювання і оцінку криміногенних наслідків державних рішень у фінансово-економічній сфері;
- вплив основних тенденцій розвитку злочинності в фінансово-економічній сфері та її взаємозв'язку з іншими видами злочинності;
- виявлення характерних способів і схем вдосконалення правопорушень в фінансово-економічній сфері і розробка пропозицій щодо їх усунення;
- дослідження соціально-економічних наслідків правопорушень в фінансово-економічній сфері [1].

Для організації обробки такого масиву інформації використовують спеціальні програми – бази інформації з можливістю її обробки.

При проведенні фінансового моніторингу, який є важливою складовою в боротьбі з правопорушеннями у фінансово-економічній сфері доцільно здійснювати такі заходи:

- збір достовірної інформації від фінансових організацій, що здійснюють операції з грошовими ресурсами та іншим майном, що підлягає обов'язковому контролю у відповідності до законодавства;
- збір і обробка інформації від правоохоронних органів щодо стану економічної злочинності;
- взаємодія та інформаційний обмін між органами, які здійснюють збір та аналіз інформації щодо правопорушень в фінансово-економічній сфері;
- системний аналіз і оцінка отриманої інформації з метою виявлення факторів, що впливають на виникнення відхилень при проведенні фінансово-економічної діяльності;
- виявлення і наукове вивчення причин і умов, що впливають на формування способів здійснення економічних правопорушень і розробка пропозицій щодо їх подолання;

- оптимізація форм, методів і засобів протидії економічним злочинам і корупції шляхом об'єднання зусиль правоохоронних, контролюючих, фіскальних, фінансових органів і структур виконавчої влади.

Процес підвищення ефективності фінансового моніторингу лежить у площині вирішення завдань пов'язаних з організацією як на макро-, так і мікрорівнях, застосування сукупності методів, важелів і способів його здійснення з урахуванням імплементації зарубіжного досвіду до сучасних національних реалій.

Література:

1. Про внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом»: Закон України № 2258 VI від 18.05.2010 р. // Відомості Верховної Ради. — 2010. — № 29. — Ст. 392.
2. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення): монографія / О. І. Барановський. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2004. — 759 с